

Spridning av föroreningar från vägar och innovativa lösningar

Professor Ann-Margret Hvitt Strömvall
Sustainable Urban Water and Environmental Engineering
Vatten Miljö Teknik
Institutionen för arkitektur och samhällsbyggnadsteknik
Chalmers tekniska högskola

Dagvatten? – Urbant dagvatten? – Vägdagvatten?

parkeringsplatser

tak

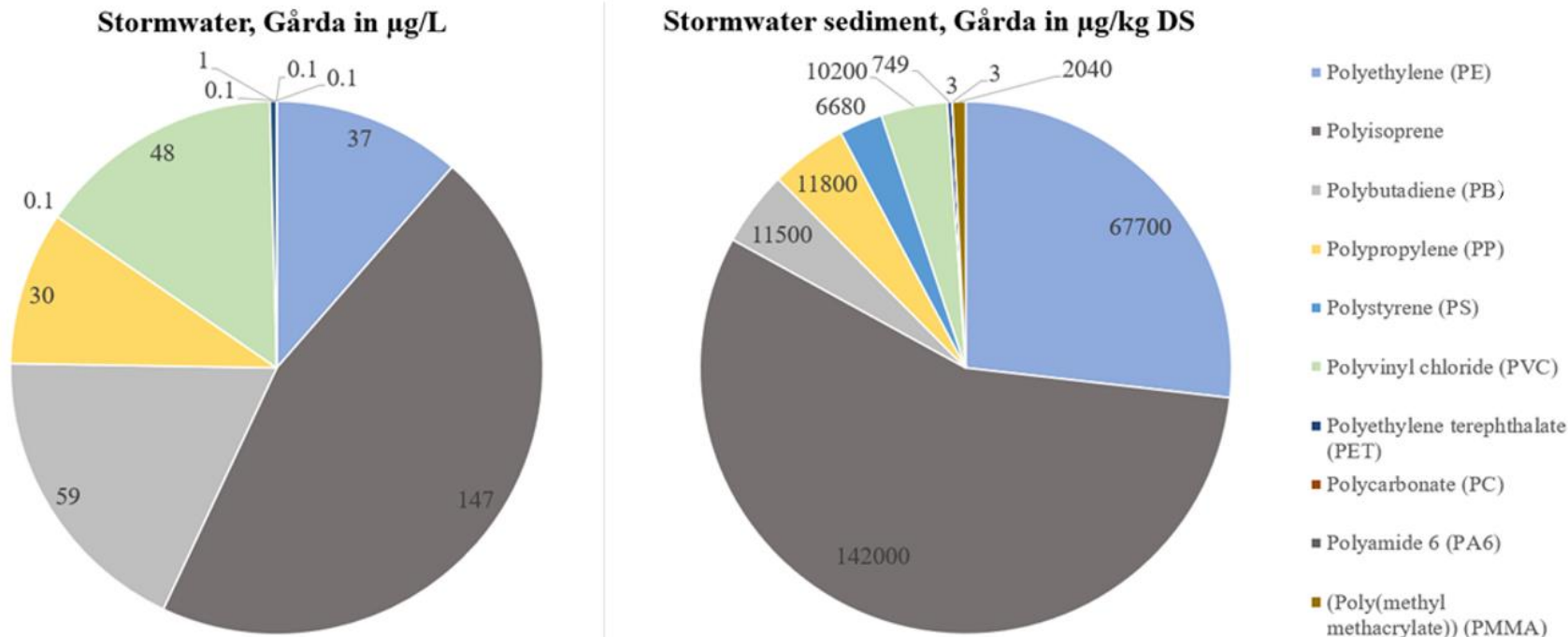

vägar

- ✓ Dagvatten = ytavrinning av regnvatten från urbana ytor.
- ✓ Orsakar översvämningar i urbana miljöer.
- ✓ Är kraftigt förorenat i trafiknära miljöer och måste renas om vi ska kunna uppnå satta miljömål.

Mikroplaster >10 µm i dagvatten i Gårda

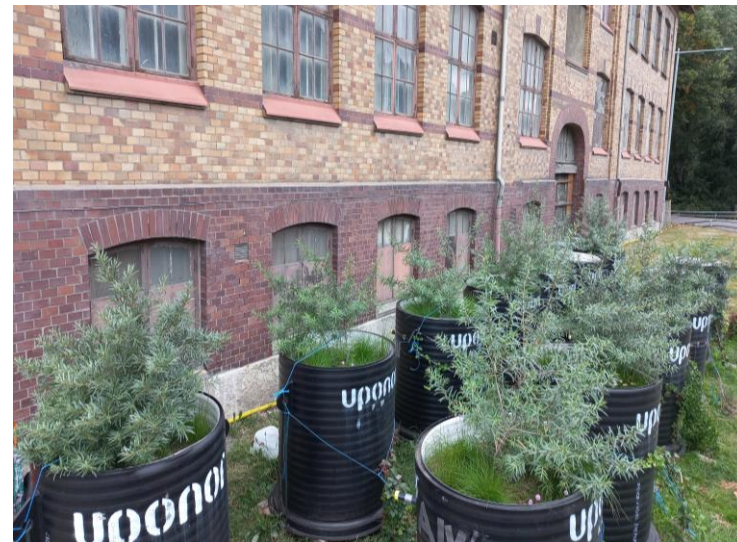

Figur från Johansson G et al., 2024. Removal and Release of Microplastics and Other Environmental Pollutants during the Start-up of Bioretention Filters Treating Stormwater. Journal of Hazardous Materials Volume 468, 15 April 2024, 133532.

1. Gårda regnträdgård med innovativa bioretentionsfilter för rening av förorenat dagvatten – PhD Glenn Johansson

Formas, EU Interreg, COWI-fonden

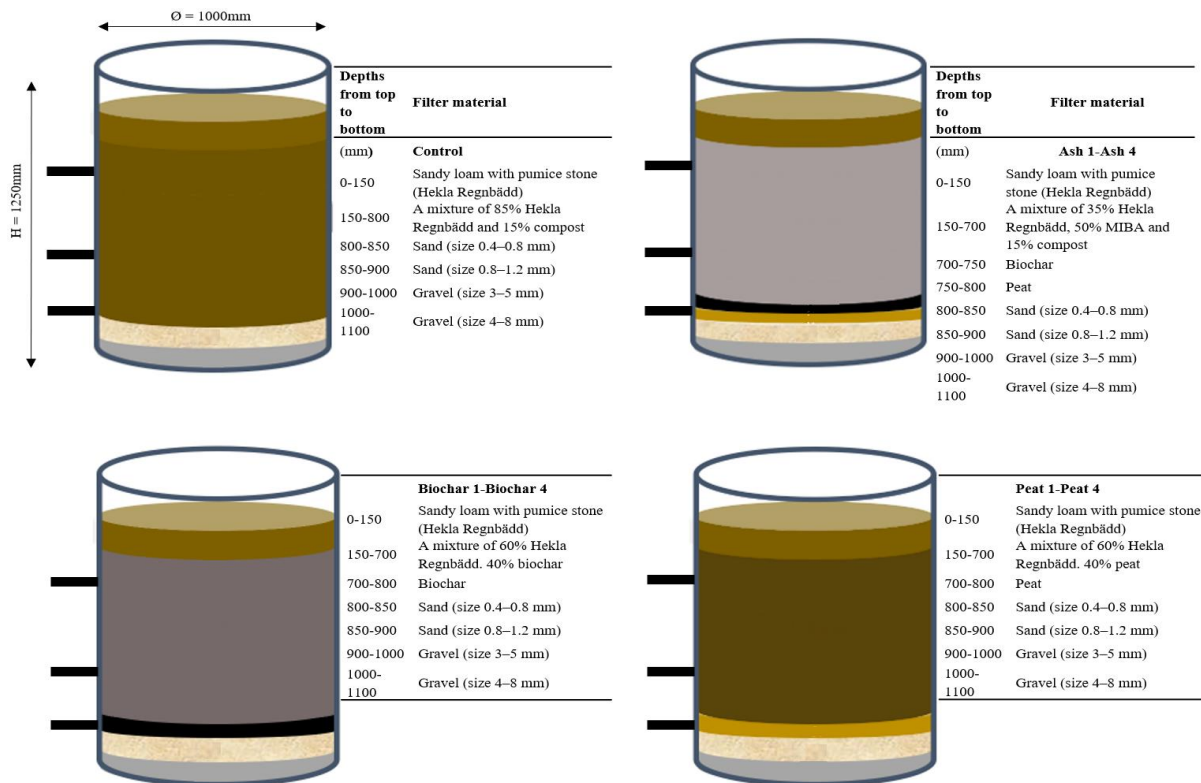
- 1) Designa och konstruera innovativa och hållbara bioretentionsfilter i pilotskala för effektivt avlägsnande av näringsämnen och föroreningarna, samt utvärdera sorbenter som torv, biokol och aska i filter med och utan växter.
- 2) Fördjupa förståelse för processer som t ex sorption, fastläggning, nedbrytning, upptag i växter, samt urlakning av näringsämnen, mikroplaster och andra föroreningar i bioretentionsfiltren.
- 3) Identifiera hållbara, effektiva och innovativa metoder för återvinning eller nedbrytning av kvarvarande mikroplaster och samtidigt återvinna metaller från växter, rötter och sorbenter som används i filtren.

Sorbenter: biokol, torv och aska

CHALMERS

➤ *Figur från Johansson G et al., 2024. Removal and Release of Microplastics and Other Environmental Pollutants during the Start-up of Bioretention Filters Treating Stormwater. Journal of Hazardous Materials Volume 468, 15 April 2024, 133532.*

Trift

Havtorn

Veketåg

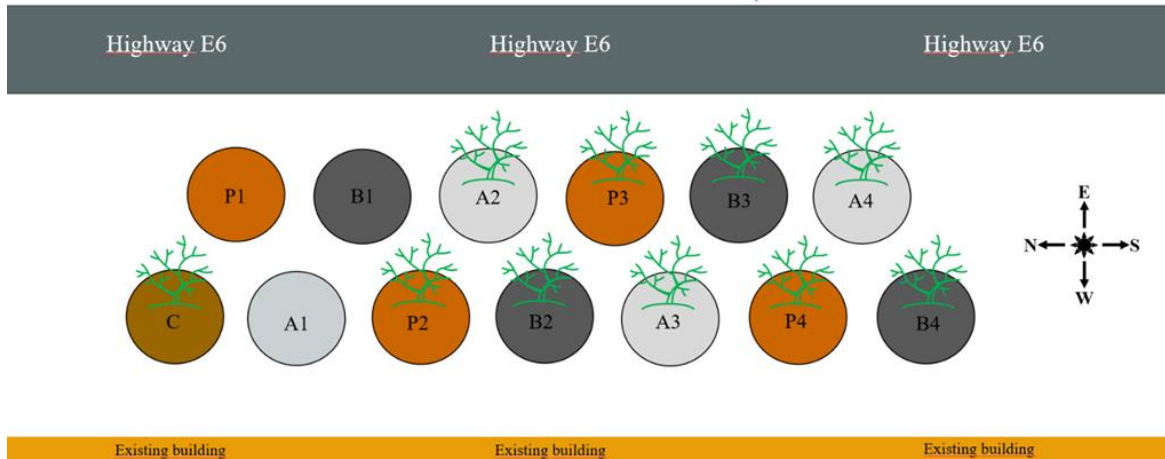

Rödsvingel

Pilot i fält

- Control (Sandy loam + compost)
- Sphagnum peat
- Vegetation
- Waste-to-energy bottom ash
- Biochar from spruce and harvest residues

Figur från Johansson G et al., 2024. Removal and Release of Microplastics and Other Environmental Pollutants during the Start-up of Bioretention Filters Treating Stormwater. Journal of Hazardous Materials Volume 468, 15 April 2024, 133532.

Kampanj 1 maj – augusti 2022:

Hur fungerar bioretentionsfiltren vid uppstart? Utgående koncentrationer? Avskiljningseffektivitet och processer?

Alla filter: pH, konduktivitet, turbiditet, redoxpotential, anjoner, katjoner, infiltrationshastigheter

Utvalda filter: metaller, mikroplaster, ftalater, alifater, polycykliska aromatiska kolväten (PAH), totalt/löst organiskt kol (TOC/DOC), totalt suspenderat/volatilt material TSS/VSS

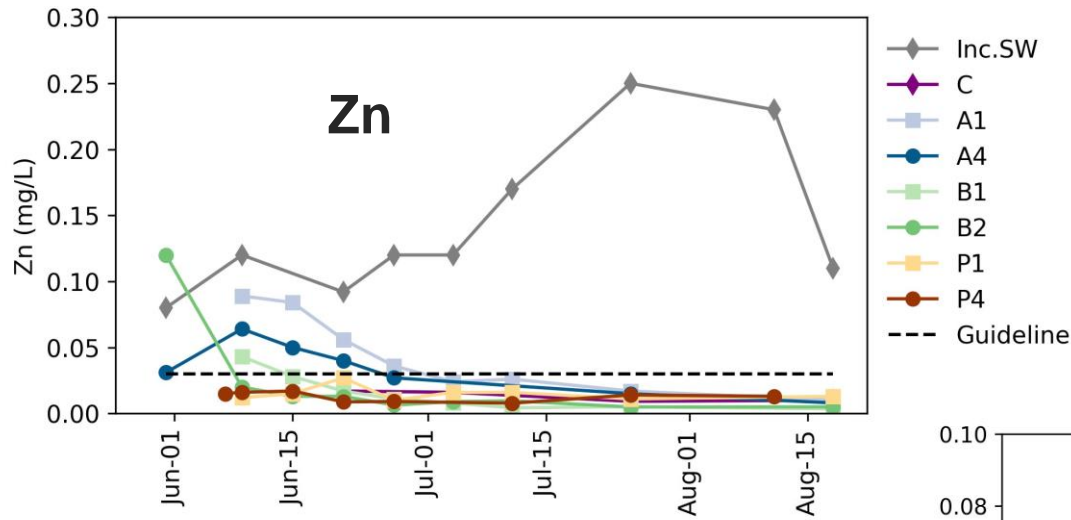
Inlet SW

control

peat

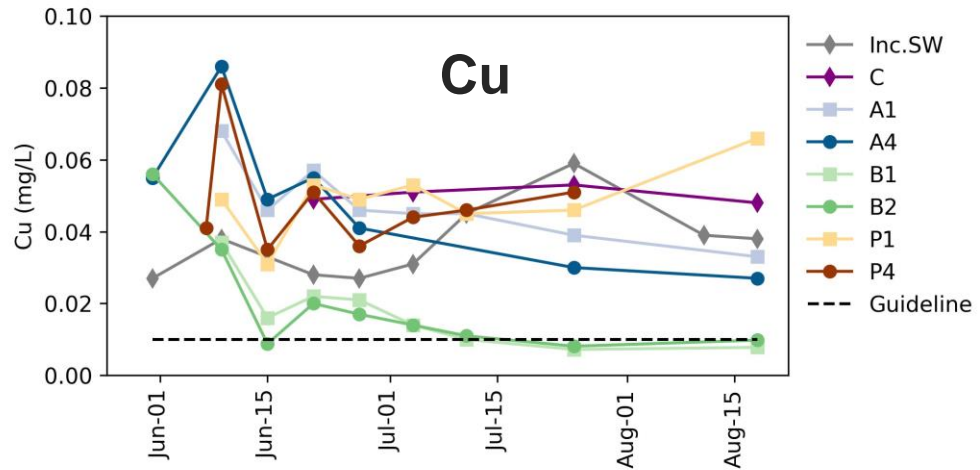
ash

biochar

Concentrations of Zn in influents and effluents of filters C, A1, A4, B1, B2, P1, and P4. In addition, the guideline value for the City of Gothenburg is shown.

Figurer från Johansson G et al., 2024. Removal and Release of Microplastics and Other Environmental Pollutants during the Start-up of Bioretention Filters Treating Stormwater. Journal of Hazardous Materials, Volume 468, 15 April 2024, 133532.

Concentrations of Cu in influents and effluents of filters C, A1, A4, B1, B2, P1, and P4. In addition, the guideline value for the City of Gothenburg is shown.

Slutsatser kampanj 1

- Samtliga bioretentionsfilter avlägsnade effektivt mikroplastpartiklar $>10 \mu\text{m}$, organiska föroreningar och de flesta metaller.
- Koppar urlakades från alla filter initialt men reducerades avsevärt av biokolfiltren i slutet av perioden, och övriga filter visade en vikande trend.
- Alla filter urlakade näringsämnen vid start, men koncentrationerna minskade med tiden och biokolfiltren minskade effektivt kvävet efter några veckor.
- Alla plantor hade överraskande god tillväxt under denna period. Det fanns ingen signifikant skillnad mellan filter med och utan växter när det gäller avlägsnande av föroreningar eller infiltrationshastighet.
- Biokol var totalt sett det mest effektiva sorptionsmaterialet följt av torv och aska.

2. Förekomst, spridning och åtgärder invid vägen för minskad spridning av mikroplast från vägtrafik

– PhD Maria Polukarova

Trafikverket, VTI

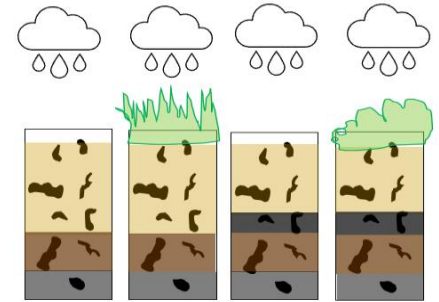

Figure: [Charlotte Rinaldo](#)

Leaching tests
• Where to find the TRWP

Field sampling
• Occurrence and spatial distribution of TRWP

Pilot study:
• road ditch design (layers, vegetation) => removal/stabilisation optimization

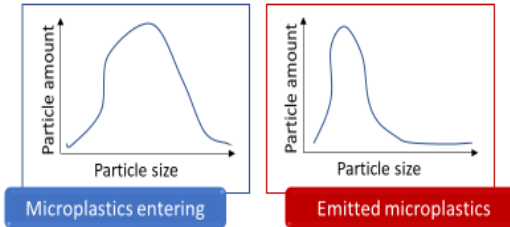

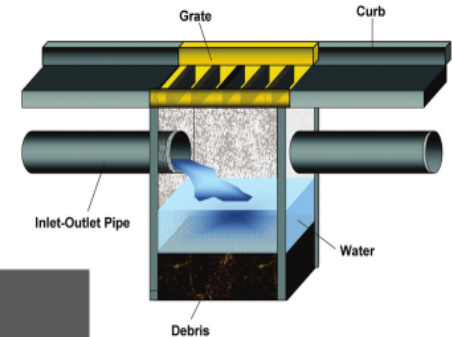
3. Mikroplast i vägdragvatten: förekomst, egenskaper och transportmodellering – PhD Elly Lucia Gaggini Formas, Statens Vegvesen

- Med hjälp av numeriska modeller, såsom beräkningsströmningsdynamik (CFD) och hydrodynamiska modeller, syftar Ellys projekt till att undersöka processerna som styr transporten av mikroplaster i dagvattensystem.
- Resultaten av forskningen kan användas för att förstå förekomst och spridning av mikroplaster, samt föreslå förebyggande åtgärder för att undvika att dessa föroreningar transporteras vidare ut i recipienter.

Model output

- Detailed description of fluid flow
- Tracks of particles in the system

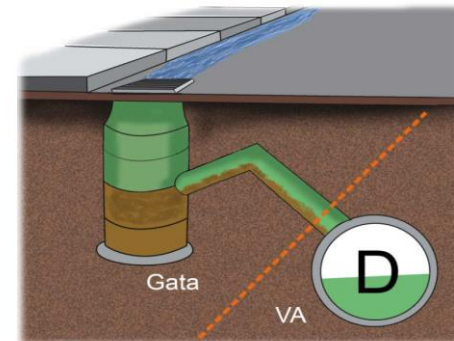
4. Dagvattenhantering i ett föränderligt klimat - optimering av gatubrunnar – PhD Mohammadmahdi Noroozi Chegeni Formas

- öka förståelsen för dagvattenbrunnars kapacitet att hantera de nya vattenvolymer och deras förmåga att behålla partiklar och föroreningar under förhållanden med ökat dagvattenflöde.
- identifiera de mest effektiva behandlingslösningarna och vidareutveckla designen av dagvattenbrunnen för att kunna rena bort oönskade partiklar vid källan.

Sedimentfylld gatubrunn

CHALMERS

Gårda Regnträdgård

Scanna QR-koden till vänster om du vill veta mer om projektet.

Finansiärer av projektet: COWIfonden, Formas samt EU Northsea Interreg.

- Johansson G et al., 2024. Removal and Release of Microplastics and Other Environmental Pollutants during the Start-up of Bioretention Filters Treating Stormwater. Journal of Hazardous Materials Volume 468, 15 April 2024, 133532. <https://doi.org/10.1016/j.jhazmat.2024.133532>
- Johansson G et al., 2023. Innovative Rain Gardens for Sustainable and Effective Treatment of Urban Runoff Polluted with Microplastics and other Pollutants. Rapport IMplementing MEasuRes for Sustainable Estuaries (IMMERSE) <https://northsearegion.eu/media/23780/immerse-wp47-final-version-may-2023.pdf>

Sustainable Urban Water and Environmental Engineering

Urban Pollution Prevention, Recovery, and Climate Adaptation

**1. Water flows
and pollution
transport
processes from
urban surfaces**

**2. Nature-based
solutions, recovery,
and other
innovative
technologies**

**3. Decision tools
and solutions for
climate impact
and urban
pollution**

Sampling,
analysis,
experiments
in lab and
field

Hydrological,
CFD
modelling
and
digitalisation

Bioretention
filter with
plants and
alternative
sorbents

Advanced
oxidation
processes

Recovery of
metals and
microplastics

Urban
planning
tools, MCDA,
LCA